Transnationell historia

Transnationella tillvägagångssätt och multiperspektivmetoder inom historieinlärning

METODGUIDE

Verlag grenzen erzaehlen 2023

Erasmus+ Programme 2014-2020
Key Action 2: Strategic Partnership Projects
AGREEMENT NUMBER: 2020-1-AT01-KA204-078112
Transnational History – Transnational approaches and multi-perspective methods in conveying history
2020-2023

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project lead

Institute for Science Communication and Higher Education Research, University of Klagenfurt, Austria

Project partners

Forschungszentrum für historische Minderheiten, Vienna, Austria

EU WAREHOUSE, Brussels, Belgium

Muzeji i galerije Konavala, Gruda, Croatia

Kulturzentrum Die GEMS, Singen, Germany

Sprachendienst Konstanz, Konstanz, Germany

Instytut Tolerancji, Łódź, Poland

Norrköpings stadsmuseum, Norrköping, Sweden

Imprint

Publisher: Verlag grenzen erzaehlen
Editors: EU WAREHOUSE, WIHO Universität Klagenfurt
Responsive: Transnational History Project Team
Authors:
Albert Bahmann, Kulturzentrum Die GEMS, DE
Angelika Brechelmacher, Universität Klagenfurt, AT
Iris Frank, Sprachendienst Konstanz, DE
Maria Goldstein, Instytut Tolerancji, PL
Staszek Goldstein, Instytut Tolerancji, PL
Anette Kindahl, Norrköpings stadsmuseum, SE
Melanie Patzke, Kulturzentrum Die GEMS, DE
Antonia Rusković Radonić, Muzeji i galerije Konavala, HR
Marko Vodopija, Muzeji i galerije Konavala, HR
Brigitte Walz-Richter, Sprachendienst Konstanz, DE
Kerstin Weertz, EU WAREHOUSE, BE
Regina Wonisch, Research Centre for the History of Minorities, AT

Coverphoto: Tina Keck
Photos: Project Team Transnational History

Klagenfurt, Wien, Austria, 2023

Metodguiden

Metodguiden fyller viktiga roller i ERASMUS+ Transnational History Project. Den ger tydliga, detaljerade och lättbegripliga sammanfattningar av alla metoder och konstnärliga representationsformer som utbyts och används i projektet och på metodplattformen i en begriplig form för praktisk tillämpning. Den innehåller också de teoretiska grunderna för transnationella, multiperspektiviska tillvägagångssätt i historieundervisning. Korta beskrivningar av relevanta metoder och teoretiska tillvägagångssätt finns – bland annat – för följande ämnen:

- biografiska intervjuer,
- biografiska berättarkretsar,
- transnationell läroboksanalys,
- redigering av samtida vittnesberättelser – text och video,
- teater (utbildning),
- visualisera transnationell historia i utställningar,
- lära ut komplexa historiska fakta..

Metodguiden är utformad för vuxenutbildare, multiplikatorer, kulturarbetare inom utbildningsområdet, lärarutbildningskandidater och alla för vilka projektämnet är av intresse.

Metodguiden kan laddas ner från metodplattformen som en tryckfärdig publikation i PDF-version. Alla exempel på bästa praxis, detaljerade beskrivningar av alla metoder och alla andra produkter från det strategiska partnerskapet kommer att tydligt beskrivas och tillgängliga på den digitala metodplattformen https://www.transnationalhistory.eu/.

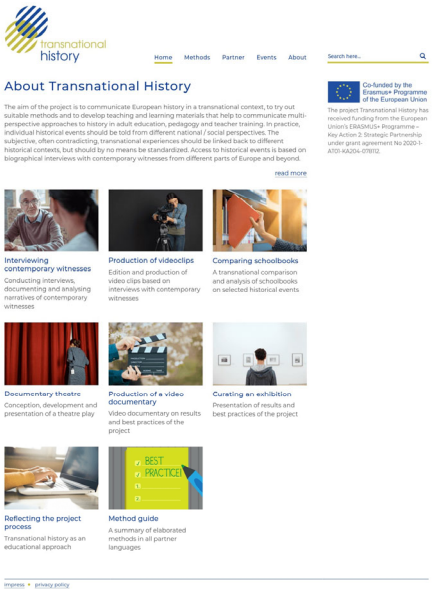

Innehåll

About the Project Transnational History 4

Metod: Biografiska intervjuer 5

Metod: Biografiska berättarcirklar 7

Metod: Läroboksanalys 9

Metod: Redigering av samtidsberättelser 11

Metod: Theater education 13

Metod: visualisera transnational history- tema i en utställning 16

Exkurs: Lära ut komplexa historiska fakta 18

Litteraturlista och Källor 20

ABOUT THE PROJECT TRANSNATIONAL HISTORY

Seven cultural and educational institutions from Austria, Croatia, Germany, Belgium, Poland and Sweden are working on the EU-funded project "Transnational History". The aim of the project is to develop a common understanding of "transnational history" and to try out methods for looking at historical events from different perspectives.

The European Union is distinguished by the diversity of its member countries. The individual member states are also heterogeneous. They are made up of autochthonous ethnic minorities and majorities, and also bring together people of very different origins. Many immigrated decades ago, others arrived recently. They change their place of residence for professional reasons or are forced to do so by war and disasters.

What they all have in common is that they bring with them a variety of transnational experiences that go beyond national narratives of history. Experiences that are not reflected in history textbooks, as our research showed.

We have now asked ourselves what methods in the teaching of history take up this breadth of transnational experience? How can we capture diverse perspectives on historical events that challenge dominant national narratives?

The methodological approach is an inter-weaving of socio-scientific methods of re-search with artistic forms of expression for the communication of history.

All approaches are described in detail on the project's method platform https://www.transnationalhistory.eu/.

Biographical interviews

The focus is on the personal narratives of people whose experiences deviate from the national mainstream. Each partner institution chose a specific moment in contemporary history on which those affected and contemporary witnesses talked about their lives.

- Flight and expulsion

In Germany, we conducted interviews with members of German minorities who had to leave the countries formerly occupied by Nazis after 1945.

We also interviewed people who had to flee Afghanistan and Togo in recent years and Bosnia during the Balkan War.

- Perspective of ethnic minorities

In Austria we asked for the perspective of representatives of the Carinthian Slovenes on historical events. The ethnic minority in the south of Austria was persecuted under National Socialism and fought for their rights for decades after the war.

- March 1968 in Poland

In Poland, the communist regime used the 1968 student protests as a pretext for anti-Semitic repression. Ten thousand Polish Jews lost their jobs and were expelled from Poland. The interviewees talk about their flight and their new beginnings in foreign countries.

- Decolonisation: From Belgian Congo to Brussels

Two women who spent very different child-hoods in the former Belgian colony in the Congo and had to flee to Brussels in 1960 talk about their lives in both worlds in the Belgian interviews.

- EU and history

Along the chronicle of the development of the European Union, contemporary witness-es tell their individual life stories. Complex and abstract history meets personal stories.

- European internal migration

In Sweden, the interviews focus on the right to work in another Member State and to be treated equally to nationals. People from Greece who live and work in Sweden talk about their experiences.

- Changing Regimes in the Konavle Region

The Croatian interviews deal with the effects of changing governance in the Konavle region during the 1940s. Neighbours grew up a few metres apart in different school systems with different historical narratives.

Artistic forms of conveying history

For the publication, excerpts from the biographical interviews were turned into short video clips. The video clips were then used by artists to enter into a sensitive dialogue with the narrators.

In the ethnographic museum of Čilipi, the exhibition "Kome opanci, kome obojci" combines regional and transnational aspects. Traditional footwear from different eras pro-vides an insight into social conditions and is linked via QR codes to the transnational narratives of the video clips.

"Mauerläufer" is the name of the scenic collage in which actresses and amateurs reflect the stories from the video clips on stage. At the Kulturzentrum Die GEMS in Singen, they integrate the heterogeneous life stories into a performance that gains more general validity on a meta-level.

They lead us back to our initial question: How can transnational experiences be integrated into the teaching of history? How can the diversity of stories be told?

… Through biographies.

METOD: BIOGRAFISKA INTERVJUER

Sprachendienst Konstanz / Kulturzentrum Die GEMS

Kort beskrivning

Biografiska intervjuer handlar om tidigare och ihågkomna upplevelser. "Oral historia är registreringen av människors minnen. Det är den levande historien om allas unika livserfarenheter". (www.ohs.org.uk)

Biografiska intervjuer spelas in på ljudfiler eller med video för att dokumentera berättandet som källa för historisk forskning.

Detaljerad beskrivning

Biografiska intervjuer kan vara öppna eller slutna. Det finns olika former av intervjuteknik. En viktig skillnad är hur intervjun går till. En eller flera personer kan prata oavbrutet, det vill säga monologiskt (öppet), eller så kan intervjuaren avbryta genom att ställa följdfrågor (stängt). Gemensamt för alla former är att varje intervju är en interaktionsprocess mellan berättaren (berättarna) och intervjuaren. De olika formerna av intervjuteknik är:

Den berättande intervjun

Inleds med en inledande fråga som överensstämmer med ämnet. Detta stimulerar intervjupersonens vilja att prata. Endast berättande, ingen värdering eller argumentation tillåts. Till skillnad från andra intervjutekniker tjänar den narrativa intervjun inte syftet att bekräfta åsikter eller hypoteser..

Den guidade intervjun

Är ett sätt att få detaljerad information om ett specifikt ämne. Den intervjuade kan ge konkret information och intervjuaren kan ställa följdfrågor och förståelsefrågor. I denna mening liknar denna intervjuteknik ett vanligt samtal.

Den biografiska intervjun

Strukturen i en biografisk intervju följer de tidsmässiga spåren av en hel livsberättelse.

Hur man gör biografiska intervjuer

Före och under intervjuerna ska följande observeras:

- Kontrollera och säkerställ de tekniska förhållandena och utrustningens funktion.
- Se till att atmosfären är lugn och fri från störningar.
- Förklara för intervjupersonerna att utvalda avsnitt kommer att översättas till engelska och videoklipp kommer att publiceras på projektets webbplats som lärande exempel och få deras skriftliga medgivande.
- Inled intervjun med en kort sammanfattning av ämnet.
- Förtydliga tidsramen.
- Avbryt inte talflödet, acceptera pauser i berättandet.

... efter intervjun

- Ha vid behov ett efterintervjusamtal med intervjupersonerna för att de ska kunna bearbeta, balansera och utvärdera sina egna erfarenheter.
- Visa de fullständiga intervjuerna och klippen för intervjupersonerna.

Praxis, genomförande och erfarenheter av projektet

Temat för Sprachendienst Konstanz, "Flight and Expulsion", utvecklas metodiskt genom fyra intervjuer med personer som tillhör olika generationer och nationaliteter. Berättelserna om flykt utspelade sig under en period av 70 år i Europa, Afrika och Asien.

De intervjuade personerna har olika kulturell, religiös, social och politisk bakgrund och olika anledningar till att de flydde.

Intervjuerna möjliggör ett transnationellt narrativ och därmed en utvidgning av historiska perspektiv bortom nationella gränser. De ligger till grund för en videodokumentation, en utställning och en teaterproduktion. Alla fyra intervjuerna har en längd på cirka en timme och genomfördes på tyska. Klipp på ca 10 min klipptes från dessa långa intervjuer med fokusering på tema "flykt och utvisning".

Den första intervjun med H.C., en 90-årig tysk som flydde med sin familj från Östpreussen till väst 1945, gjordes som en berättande intervju. Den öppningsfrågan är ett narrativt incitament.

Denna metod erbjuder en hög grad av lyssnarorientering och en låg grad av främmande strukturering, vilket dels berodde på den intervjuades ålder och dels på att H.C. berättade sin flykthistoria i sin helhet för första gången.

Vad gäller intervjuerna med A.A. från Togo, herr och fru A från Afghanistan och med S.P från Bosnien användes metoden med en guidad intervju. Alla intervjupersoner har det gemensamt att deras tyska språknivå är B1. Denna metod gjorde det möjligt att få detaljerad information om ämnet utan att överbelasta intervjupersonerna språkligt.

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska angreppssätt

Det visade sig att alla intervjupersoner tappade sin egen tidsuppfattning under intervjun och intervjuaren fick signalera slutet. Att berätta sin egen historia för intresserade personer besvarades med stor öppenhet och uppmärksamhet på detaljer. Upplevelsen av att ens personliga berättelse är betydelsefull utlöste empati mellan intervjuare och intervjupersonerna..

För verktyg och allt ytterligare material och dokument hänvisas till projektets plattform: https://www.transnationalhistory.eu/methods/biographical-interviews-with-contemporary-witnesses/

METOD: BIOGRAFISKA BERÄTTARCIRKLAR

Norrköpings stadsmuseum

Kort beskrivning

I följande avsnitt presenteras ytterligare exempel på hur man kan arbeta med biografiska berättelser med hjälp av två work-shops. Cirkeln för biografiskt berättande ger möjlighet att dela biografiska erfarenheter med andra människor i en skyddad miljö i små grupper. Fokus ligger på den person som berättar historien; de andra deltagarna lyssnar utan att avbryta tills det är deras tur att berätta historien..

Workshop: Biografisk berättelsecirkel i en utställning

Alla deltagare tar med ett personligt föremål relaterat till ett personligt minne, som kan berättas för de andra deltagarna.

Gruppstorlek: 10-12 personer.

Plats: Valfri historisk museiutställning.

Alla sitter i en ring i utställningen och drar fram sitt eget personliga föremål. De håller upp föremålet och berättar för de andra vad det är, skickar sedan runt det så att alla kan undersöka, röra och lukta på föremålet.

Efter att ha bekantat sig med alla föremålen får deltagarna cirka 10 minuter på sig att snabbt gå runt i utställningen och hitta den perfekta platsen för sitt föremål att ställas ut. Platsen kan väljas av vilken anledning som helst; föremålet ser fin ut där på grund av färg, form eller design. Det passar i historiskt, eller det minne som är kopplat till föremålet passar in historiskt. Det kan vara vilken anledning som helst, men deltagaren måste ha en klar uppfattning om varför han eller hon väljer just den här platsen.

Deltagarna lämnar föremålet på den plats i utställningen de valt och efter att gruppen samlats igen startar en guidad rundtur i museet där museipedagogen leder gruppen genom utställningen. När gruppen kommer till ett av deltagarnas föremål bjuds deltagaren in på den guidade turen för att berätta sin historia, sitt minne, kopplat till föremålet och varför de valt just denna plats i utställningen.

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska angreppssätt

Tillsammans berättar museipedagogen och museibesökarna, deltagarna, en unik historia om utställningen. Men det skapas också en unik berättelse om det historiska temat som finns i utställningen, ett narrativ som är olika beroende på vilka minnen och föremål som utställningen laddats med.

Workshop: Vandra i Industrilandskapet i Norrköping

Norrköpings stadsmuseum

Vandra i Industrilandskapet i Norrköping med hjälp av muntlig historia som ett sätt att engagera deltagare i områdets historia.

Vandringen börjar med en kort introduktion av det industriella landskapet innan gruppen får fyra olika platser att hitta:

- Välj en plats som påminner dig om ett personligt (barndoms)minne.
- Visa oss en plats som du kan berätta något historiskt om. (T ex: Gamla släktingar arbetade här.)
- Visa oss en plats du har besökt tidigare. (T.ex: Du besökte ett museum eller en pub, eller hittade din stulna cykel i vattnet.)
- Välj den vackraste platsen och berätta varför.

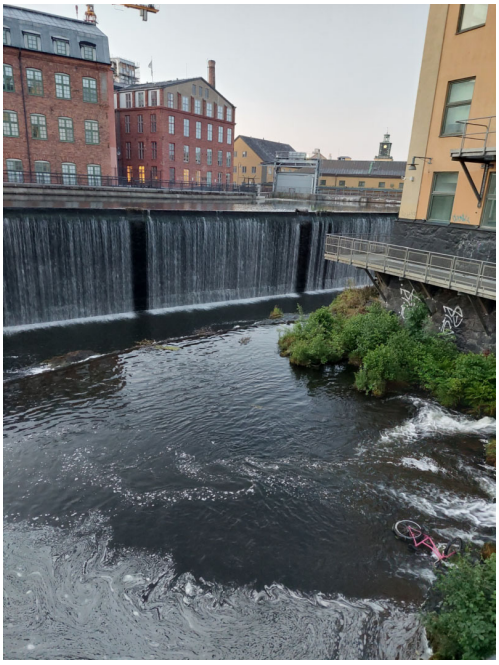

Personerna i gruppen går själva i 30 minuter innan museipedagogen samlar alla och börjar vandringen. Deltagarna säger ”Stopp” när de ville berätta om en speciell plats de hittat. Pedagogen deltar också och ger historiska fakta till de platser som valts ut. Förhoppningsvis blir det en givande dialog där alla delar kunskap och erfarenheter om området.

Liksom i övningen där deltagarna tar med sina egna föremål och ställer ut dom i utställningen på museet, är denna övning i Industrilandskapet ett nytt förhållningssätt till museipedagogik.

Det viktiga är att besökaren inte bara betraktas som någon att utbilda och förklara för, utan att hen också ger något tillbaka. Besökaren deltar på en mer jämställd nivå med uttolkaren, museipedagogen.

I detta förhållningssätt är det mycket viktigt att pedagogen känner sig trygg och säker i sin roll. Att hen klarar av att bli ifrågasatt och är öppen för andras synpunkter. Det är också viktigt att hen har stor kunskap om utställningen där föremålen ska placeras, eller i det sista fallet, kunskap om Industrilandskapet, för att lyfta denna övning till något mer än bara en trevlig social sammankomst och sätta folks egna berättelser och föremål i ett perspektiv.

Då lämnar folk förhoppningsvis museet med en känsla av delaktighet, och också med en ny insikt i hur deras egen personliga historia är en del av något större som angår alla.

För verktyg och allt ytterligare material och dokument hänvisas till projektets metodplattform https://www.transnationalhistory.eu/.

METOD: LÄROBOKSANALYS

Forschungszentrum für Historische Minderheiten

Kort beskrivning

Läroboksanalysen för historieundervisning är tänkt att visa i vilken utsträckning nationella och transnationella perspektiv är förankrade i historieundervisningen. Metoden lämpar sig därför - bortom historielektionerna - för olika undervisnings- och lärandesammanhang. En internationell jämförelse av historieböcker kan bidra till att kritiskt ifrågasätta nationella berättelser.

Detaljerad beskrivning

Analysen av läroböcker ur ett transnationellt perspektiv kan ses som en indikator på i vilken utsträckning smala nationella historiska berättelser i ett samhälle bryts ner till förmån för ett transnationellt perspektiv.

Metoden arbetar med diskursanalytiska verktyg från tillämpad lingvistik. Den undersöker om och i vilket sammanhang vissa ämnen behandlas och hur de förmedlas: Vem talar om vem och på vilket sätt? Vilka sociala grupper porträtteras i en aktiv och vilka i en passiv roll? I vilken utsträckning förmedlas också åsikter och ideologier – explicita eller implicita – i texterna? Innehåller texterna stereotyper eller generaliseringar när "egna" eller "andra" ståndpunkter beskrivs? Vilka perspektiv saknas i texterna?

Analysen avser inte bara lärobokstexter, den omfattar även illustrationer. I bildanalysen granskas valet av illustrationer och motsvarande bildtexter. I vilken utsträckning påverkas läsningen av bilderna och bildtexterna? Stödjer texterna och illustrationerna varandra i sina uttalanden eller förmedlar de motsägelsefulla budskap?

Liknande frågor uppstår i relation till de didaktiska uppgifterna. Uppmuntrar övningarna eleverna att ifrågasätta stereotyper eller anta olika perspektiv?

En internationell jämförelse av läroböcker kan visa olika perspektiv på samma historiska händelser och utveckling. Särskilt i gränsområden, där det ofta förekommer en blandning av befolkningsgrupper, kan gränsöverskridande historiska händelser uppfattas olika.

Praktik: Hur kann man analysera läroböcker ur ett transnational history perspektiv

Välj ett allmänt ämne som "etniska minoriteter", "flyktingar", "kolonialism". Välj sedan ut konkreta historiska händelser som relaterar till ämnet. Gör ett urval av olika läroböcker som täcker frågan. Hitta de relevanta avsnitten i läroböckerna och analysera texterna på det sätt som beskrivs ovan.

Resultaten ska registreras i ett separat analysblad för varje lärobok. På så sätt kan fynden sammanfattas och jämföras i en matris. Även om den valda händelsen inte förekommer i en historiebok kan detta räknas som ett påstående.

Resultatet av analysen kan sedan reflekteras och diskuteras i grupp. Genom att göra det lär sig deltagarna att kritiskt ifrågasätta läromedlet och utveckla en lyhördhet för transnationella och multiperspektiviska förhållningssätt till historiska ämnen.

Implementering och erfarenheter I projektet

Som en metod för att se tillbaka på och omvärdera historiska händelser, analyserade och jämförde projektgruppen läroböcker i historia från sju europeiska länder som för närvarande används i klassrummet. I varje partnerland granskades flera läroböcker på gymnasienivå.

I vissa länder, som t.ex. Belgien, är tryckta historieböcker inte den enda källan till läromedel för historielektioner. Lärare där kan välja från en pool av läromedel från en officiell skolinternetplattform. Eftersom lärarna utformar lektionerna väldigt individuellt (inom de officiella undervisningsmålen i skolans läroplaner) är det svårare att få en generell inblick i vilken utsträckning eleverna konfronteras med/görs medvetna om transnationella och multiperspektiviska angreppssätt i historieundervisningen.

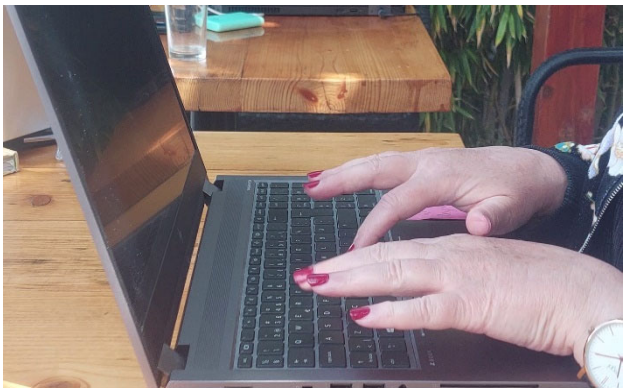

Men även i länder där huvudsakligen läroböcker används kan lärare välja mellan flera läroböcker. Därför måste analysen ta hänsyn till vilket team av författare en lärobok skrevs och vilket förlag den gavs ut på.

Båda formerna erbjuder olika möjligheter och innebär olika utmaningar för lärare. I läroböcker presenteras historien ofta i form av en kronologi. I urvalet av internetmaterial blir det upp till läraren att etablera historiska kopplingar enligt hans eller hennes egna prioriteringar. Lektionerna kan anpassas till elevernas sammansättning och intressen och på så vis ägna mer uppmärksamhet åt vissa historiska händelser. Däremot kan läroböcker snarare säkerställa att en viss kanon av historiska händelser och utvecklingar ses i böckernas kronologiska sammanhang och att det behandlas i klassen.

Särskild uppmärksamhet ägnades åt huruvida berättelser om utvalda historiska händelser presenterades ur olika nationella och sociala perspektiv. Om ett valt ämne var för specifikt letade vi efter en relaterad fråga i ett vidare sammanhang. Även frånvaron av ett ämne skulle ses som ett resultat med hänsyn till ämnets antagna nationella och sociala relevans ur redaktörens perspektiv.

Ett resultat av vår analys var att det knappast finns några transnationella och multiperspektiviska angreppssätt för att undervisa i historia i själva läromedlet. Även om globala fenomen som kolonialism och migration återfinns som ämnen i läroböckerna, så presenteras de i huvudsak inte ur ett transnationellt perspektiv. Endast i undantagsfall berättas historiska händelser utifrån olika samhällsgruppers perspektiv.

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska angreppssätt

De historieböcker som för närvarande används i skolor eller läromedel på internetplattformar speglar de historiska berättelser som verkar vara av intresse för utbildningspolitiken vid en viss tidpunkt. Därför är analysen av läroböcker/läromedel av intresse även utanför skolsammanhang.

Mot bakgrund av att nationella rörelser återfår styrka i den europeiska kontexten, och det mångkulturella samhället, vad gäller etniska och nationella tillhörigheter, ifrågasätts, är det kritiska ifrågasättandet av nationella historiska perspektiv av särskild vikt. Text- och bildanalys skärper generellt synen på hur historiska händelser förmedlas i olika sammanhang och medier (tidningar, tv, internet, reklam, politiska tal). Kunskapen om explicit och implicit transporterade budskap gör elever mer uppmärksamma i vardagen på alltför snäva nationella berättelser, fiendebilder och klichéer. Källkritik är en väsentlig förutsättning för att kunna reflektera och kritisera falska nyheter eller hatbudskap när det gäller etniska och nationella minoriteter, framför allt på internet och sociala medier. Att väcka intresse för andras åsikter öppnar en bredare horisont och främjar ifrågasättandet av oflexibla åsikter.

Läroboksanalysen ska uppmuntra elever att kritiskt ifrågasätta erkända auktoriteter som lärare, men även andra självutnämnda experter. Resultaten av läroboksanalysen kan uppmuntra lärandegrupper att prova de metoder som genomförts i projektet "Transnationell historia".

Det finns några initiativ mellan europeiska grannländer för att producera läroböcker med fokus på deras specifika relation. I de flesta fall är det länder som har ett konfliktförhållande, som Tyskland och Polen eller Österrike och Tjeckien.

Mer detaljerad information om metoden för läroboksanalys kan lämnas t.ex. genom studier om internationell historieforskning utförda av Georg Eckert Institute for International History Research. De genomför tematiska studier i läroböcker i en landsjämförelse men även läroboksanalyser för ett utvalt land.[1]

Verktyg för nedladdning

För verktyg och allt ytterligare material och dokument hänvisas till projektets metodplattform: https://www.transnationalhistory.eu/methods/comparing-schoolbooks

Ytterligare läsning om de historiska ämnen som valts inom ramen för projektet: https://www.transnationalhistory.eu/methods/historical-topics/

[1] Georg-Eckert-Institut für internationale Geschichtsforschung http://www.gei.de/en/home.html

METOD: REDIGERING AV SAMTIDSBERÄTTELSER

Universität Klagenfurt

Kort beskrivning

Det här avsnittet handlar om redigering av filmade intervjuer för publicering. Processen kommer att återspeglas, med hänsyn till etiska, redaktionella och språkliga frågor..

Detaljerad beskrivning

Inom ramen för vårt projekt valde varje partnerinstitution ett specifikt ögonblick i samtidshistorien som samtida vittnen berättar om i sina liv. Utdrag från intervjuerna publicerades som korta videoklipp på metodplattformen www.transnationalhistory.eu. Totalt producerades 19 videoklipp och ett ljudklipp.

Att redigera videoklipp för publicering är en kreativ process. Det kräver att man väljer relevanta avsnitt ur redaktionell synvinkel och kombinerar dem till en ny, förkortad berättelse. Oundvikligen flödar alltid redaktörens perspektiv in i detta nya narrativ. Ändå ligger skickligheten av denna procedur i att inte förvränga innehållet och bevara berättelsens karaktär, trots att texten förkortas. Intervjuns intentioner kan avslöjas genom att klippas, följdfrågor från intervjuaren kan inkluderas och svarta uttoningar kan indikera tidshopp i berättelsen.

Det finns olika tillvägagångssätt för att transkribera talade intervjustycken. För vetenskapliga analyser registreras uppehåll i tal, upprepningar och harklingar som relevanta händelser i transkriptionen.

För publicering av biografiska intervjuer i vuxenutbildningssammanhang kan en mellanställning tas. Å ena sidan ska det som sagts återges autentiskt, å andra sidan är redaktionella ingrepp till förmån för textens läsbarhet – till exempel undertexter – möjliga. Det talade språkets meningsordning kan anpassas till läsvanorna, upprepningar kan utelämnas.

Praxis, genomförande och erfarenheter av projektet

Filmning av intervjuerna

Under varje intervju sattes en fast kamera – helst med stativ – upp, som inte flyttades. Det vilar uteslutande på berättaren, intervjuaren är inte med på bilden. Videoinspelningarna per intervju är mellan en och två och en halv timme långa.

Redigering av videoklippen

Utdrag från varje intervju redigerades till tre till 15 minuter långa videoklipp. Dessa videoklipp ger inblick i de olika berättelserna på projektets metodplattform. Videoklippen utgjorde också start-/källmaterialet genom vilket kulturarbetare gick in i en känslig dialog med berättarna. På så sätt skapades en utställning och en teaterföreställning.

Transkription och textning av videoklippen

Den talade texten i videoklippen transkriberades av projektpartnerna och översattes från tyska, franska, svenska, kroatiska och polska till engelska. När intervjupersonen talar (för) snabbt måste den översatta texten förkortas eller komprimeras, så att undertexterna är lätta att läsa och att det är möjligt att följa det narrativa flödet.

Release av videoklipp av intervjupartnerna

De flesta intervjuade gick med på att släppa videoklippen. De undertecknade ett samtyckesformulär för användning av deras text i projektet. En intervjuperson gick bara med på ljudinspelningen av hans intervju. I det här fallet publiceras endast ljudspåret på metodplattformen. En annan intervjuperson gick med på videoinspelningen, men ville inte bli igenkännbar. I det här fallet var hennes bild delvis pixlad.

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska angreppssätt

Innehållet i intervjuerna

Först och främst ligger den transnationella aspekten i innehållet i de intervjuer som gjorts med människor vars livserfarenheter överskrider nationella gränser. Varje intervju speglar personliga perspektiv på händelser i det förflutna som går utöver nationella historiska berättelser. Om, som i föreliggande projekt, flera intervjuer placeras bredvid varandra är detta enbart ett spektrum av perspektiv.

Reflekterar över publiceringsprocessen

Att publicera intervjuutdrag är alltid ett ingrepp i den ursprungliga berättelsen, vilket skapar en ny berättelse. Det innebär att redaktören måste vara tydlig med sitt eget perspektiv.

Själva publiceringsprocessen kräver en djupgående reflektion av det berättade innehållet i flera perspektiv. Å ena sidan ska intervjupersonens värdighet och integritet bevaras (respektfull behandling av de anförtrodda texterna och bilderna etc., inga förvrängningar av innehållet). Däremot måste etiska frågor i hanteringen av intervjupartners ideologiskt färgade uttalanden, såsom stereotyper, politiskt inkorrekta uttalanden eller rasism etc., diskuteras och förtydligas i redaktionen eller i lärgruppen.

Slutligen måste redaktören bemöta en framtida publik, t.ex. med hänsyn till textens längd och begriplighet, spänningsbåge och slutgiltighet vid sammansättning av intervjuutdrag och mycket mer.

Textning och översättning

Känslighet och förståelse för text och språk krävs vid transkribering av talade texter för undertexter, när intervjuuttalanden behöver komprimeras språkligt för att tillgodose publikens läsvanor och takt. Transnationella aspekter uppstår också när undertexter översätts till andra språk.

Ordförrådet för historiska händelser kan skilja sig åt på olika språk och referera till nationella perspektiv.

Workshop: Redigering av biografiska intervjuer

Utdrag från varje intervju redigerades till tre till 15 minuter långa videoklipp. Dessa videoklipp ger inblick i de olika berättelserna på projektets metodplattform. Videoklippen utgjorde också start-/källmaterialet genom vilket kulturarbetare gick in i en känslig dialog med berättarna. På så sätt skapades en utställning och en teaterföreställning.

Material

Paper printouts of the biographical interview transcript - if possible with time codes for each paragraph so that participants can estimate the length of the text excerpt;

- sax, lim;
- plats för flera små grupper.

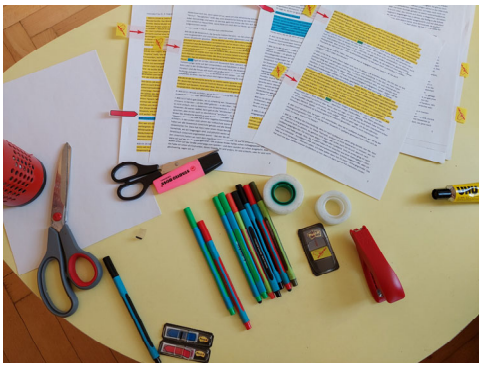

Uppgift

Klipp ut ett meningsfullt 5-minutersklipp från den befintliga utskriften av en övergripande intervju på cirka 90 minuter. Välj relevanta textstycken och sätt ihop dem till en ny, förkortad version av berättelsen, men med oförändrat innehåll.

Procedur

Arbete i mindre grupper: Urvalet av textstycken och deras sammanställning till en förkortad berättelse görs i små grupper eller i par. Deltagarna diskuterar sitt textval under arbetsprocessen.

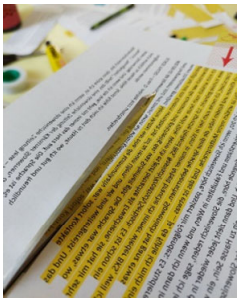

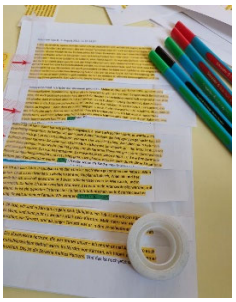

Plenarreflektion: I plenum presenterar varje arbetsgrupp den producerade textversionen och de bakomliggande redaktionella besluten. I ett mer djupgående steg kan arbetsgruppernas textresultat jämföras och karakteriseras. Ingen nyproducerad berättelse kommer att vara den andra lik. Detta återspeglar det kreativa ingreppet i den ursprungliga berättelsen och den subjektiva synen på lärarna.

Längd: fyra timmar.

Verktyg för nedladdning

För verktyg och allt ytterligare material och dokument hänvisas till projektets metodplattform: https://www.transnationalhistory.eumethods/editing-of-biographical-interviews/

- Rekommendationer för att filma biografiska intervjuer
- Mall för transkription och förberedelse av undertexter
- Exempel på samtyckesformulär för intervjupersoner

METOD: THEATER EDUCATION

Kulturzentrum Die GEMS

Följande anmärkningar avser en teaterpedagogisk approach baserad på utvecklingen av vårt teatercollage "Mauerläufer".

Kort beskrivning

Teaterpedagoger arbetar med amatörskådespelare och utvecklar en pjäs tillsammans utifrån olika material inom den givna tematiska ramen eller gemensam utveckling av ett tema.

Detaljerad beskrivning

Ett teaterpedagogiskt projekt kan arbeta med dokumentärt/biografiskt material (videor, foton, texter, upplevelser...) med inslag av improvisationsteater, rörelse, dans, musik, teatraliska-estetiska verktyg och andra konstnärliga metoder.

Vid en pjäsutveckling behövs ett arbetstema, utifrån vilket gemensamma scener utvecklas, som resulterar i en pjäs eller ett collage. Arbetssättet är demokratiskt, sker på lika villkor och har en deltagande attityd.

Praxis, genomförande och erfarenheter av projektet

Under pjäsutvecklingens gång repeterar gruppen under teaterpedagogisk ledning och utvecklar den gemensamma leken i denna process. Under workshops kan färdigheter läras in och utvecklas, till exempel genom en dansworkshop under professionell undervisning. Dessutom kan workshops som inkluderar externa personer öppna upp ett produktivt utrymme för feedback, kritik och förslag.

Vad ska man tänka på ...

... när man förbereder en teaterpjäs inför projektet

Det behövs en teaterpedagogisk vägledning och en (direkt) kontakt till målgruppen (detta måste definieras i förväg). I samband med förvärv av deltagare måste deltagarnas bakgrund beaktas. Det behövs en repetitionsplan och ett tillräckligt rumsligt utrymme för att repetera.

... under projektets gång

Det är viktigt att diskutera projektets mål med deltagarna och hitta ett lämpligt arbetssätt där en positiv gruppdynamik kan utvecklas. Därför bör det i början av projektet ges utrymme för grupputveckling. Dessutom måste det finnas tillräckligt med tid för experiment, improvisation och diskussion, så att det ur denna process kan utvecklas riktiga scener för slutprodukten. Ramen sätts av den teaterpedagogiska handledningen, där gruppmedlemmarna har en kreativ frihet.

... efter projektet

Efter att pjäsen har spelats för sista gången är det en trevlig avslutning att ha ett sista officiellt möte för att gå igenom processen och få feedback. Detta kan också kombineras genom att titta på video-dokumentation av pjäsen tillsammans, om sådan finns tillgängligt.

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska tillvägagångssätt

Teater är ett medium som använder en mängd olika metoder och som också kan kombinera de mest skilda medierna. Dessutom är teater mycket sensuellt och öppnar många tolkningsmöjligheter. Därför är det en lämplig metod för att hantera transnationella och multiperspektiviska tillvägagångssätt.

Den största potentialen är att ta med människors berättelser, erfarenheter och röster upp på scenen. Vi är ett transnationellt samhälle; därför hör dessa upplevelser också hemma på scenen och behöver ses, diskuteras och upplevas. Detta möjliggör synlighet och öppnar utrymme för dialog och utbyte och kan bana väg för förändring.

En annan potential ligger i själva mediet. Den använder olika presentationsmöjligheter, vilket skapar förstärkning, imponerar och väcker de mest olika känslor. En scen bör nämnas som exempel från collaget. En vägg byggdes av flyttlådor i dynamiska rörelser. Muren är så hög att skådespelarna och skådespelerskorna försvinner bakom den.

En bild framträder – en kvinna vi intervjuade. Hennes inspelning projiceras på väggen av kartonger. Videon spelas upp.

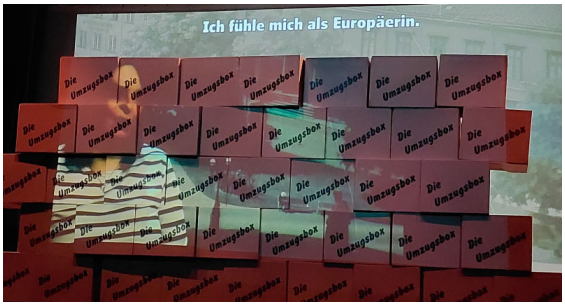

Skådespelarna och skådespelerskorna, som försöker skapa luckor i väggen, upprepar intervjupersonens ord och fraser. Andra täpper snabbt igen luckorna och skär därmed bort orden från dem bakom muren. Ord och meningsdelar som var imponerande och gripande för skådespelarna förstärks av dem. Som publik ser man intervjupersonen berätta om sina erfarenheter och utmaningar med att hitta fotfäste och acceptans i ett nytt land, och man ser också att skådespelarna försöker berätta något för publiken, men alltid hindras från att göra det.

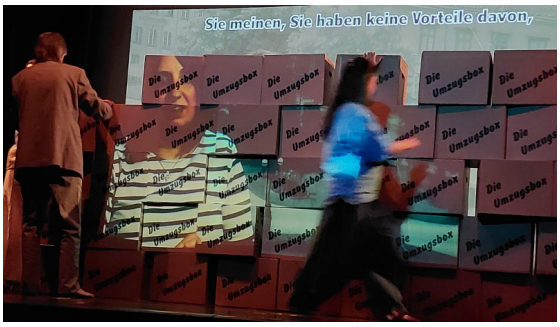

Om någon skapar en lucka stängs den omedelbart. Det är bland annat känslan som infinner sig av att titta på intervjun, som sedan teatraliskt har tagits upp på scenen. Således är dessa olika nivåer av video, skådespeleri, text och perception beroende av varandra.

Workshop: Theater

En intensiv uppvärmning är avgörande både för att samla koncentration och för grupputveckling. På den aktuella repetitionen började vi med ett associationsspel med bollen, sedan tränade vi dissociation: gruppen står i en cirkel. Spelare A frågar spelare B: "Vad gör du?" Spelare A svarar med ett uttalande (t.ex. jag lagar mat), men utför samtidigt

en rörelse som visar något annat än det hon namngav. Spelare C frågar spelare B: Vad gör du? Spelare B utför nu som en rörelse vad spelare A sa (men inte gjorde), men säger samtidigt en annan aktivitet osv..

Detta följdes av en röstuppvärmning: Gruppen står i en cirkel och svänger överkroppen fram och tillbaka (mot cirkelns mitt) i en gemensam rytm (stegtempo). Varje deltagare gör sedan turvis ett ljud med sin röst och hela gruppen upprepar det.

I huvuddelen av repetitionen tittade vi först på en video tillsammans. Sedan, med hjälp av en vägg av flyttlådor, provade vi olika reaktioner från gruppen och enskilda deltagare på videon. Fokus låg på frågan om stillbilder eller rörliga bilder är effektivare. I det här fallet visade sig rörliga bilder vara mer effektiva.

Olika spelare flyttade väggens delar på ett sådant sätt att luckor i väggen öppnades igen och igen, genom vilka ansikten blev synliga. Nästa steg var att experimentera med intervjutexten. Olika spelare upprepade enskilda ord eller delar av meningar från intervjun till gruppens rörelser med kartong-/väggelementen. Det sista steget var försöket att fånga processen på ett sådant sätt att den kunde upprepas.

Erfarenheter

Det visade sig att det kan ta lång tid att få ihop en pålitlig grupp. Detta ledde till att kunskapsnivån om projektet (t.ex. kunskapen om intervjuerna) och förtrogenhetsnivån inom gruppen under en lång tid var ganska heterogen. Detta förändrades dock och ledde till en arbetsmiljö präglad av mycket lekfullhet och ömsesidigt förtroende. – Gruppen bemästrade även organisatorisk brist, rumsbyten etc. med en optimistisk och konstruktiv attityd.

Verktyg för nedladdning

För verktyg och allt ytterligare material och dokument hänvisas till projektets metodplattform: https://www.transnationalhistory.eu/methods/documentary-theatre/

METOD: VISUALISERA TRANSNATIONAL HISTORY- TEMA I EN UTSTÄLLNING

Muzeji i galerije Konavala

Kort beskrivning

Att förvandla biografiskt material med ett transnationellt historietema till en utställning.

Detaljerad beskrivning

En utställning visualiserar intryck kring ett projektämne (här: Transnationell historia). Med hjälp av biografiska intervjuer, personliga berättelser om föremål, citat etc. kan många olika röster om ett lokalt men också transnationellt tema fångas i en utställning. Utställningar har därför förutsättningar att vända sig till en så bred lokal och regional publik som möjligt (eller till olika andra målgrupper).

De biografiska intervjuer som projektpartnerna genomförde om olika ämnen integrerades i utställningen med hjälp av QR-koder. På så sätt utvidgades det lokala temat, som handlade om den grundläggande förutsättningen för rörlighet - att gå och de specifika skorna i regionen - till att omfatta ytterligare transnationella aspekter.

Användbara tips för planering och genomförande av en utställning baserat på våra erfarenheter i projektet

Nedan följer punkter som är bra att kontrollera inför en utställningsproduktion:

- Vilken är huvudidén som talar för att göra den här utställningen?
- Vilka miljöfaktorer påverkar utställningsidéen (bakgrund, interna behov och externa intressen)?
- Vad är utställningens syfte och koppling till utställningens vision och mål?
- På vilket sätt stödjer utställningen projektets uppsatta mål?
- Varför är det här en utställning? Är det rätt media? Finns det andra alternativa medier för denna utställning? Kan utställningen produceras i en annan form?
- Ge förslag på föremål eller annat material, internt eller externt som skulle kunna användas i utställningen. Samla alla dokument/fakta/material du behöver.
- Vilka olika målgrupper kan utställningen eventuellt nå och på vilket sätt väcker vi deras intresse?
- Vilka utbildningsmöjligheter finns med utställningen?
- Vilka risker, konsekvenser och effekter finns det som är kopplade till utställningen?
- Övervaka världen runt vilka faktaexperter och/eller inspiratörer och samarbetspartners du kan använda för hjälp.
- Vilken lokal är lämplig för utställningen?
- Vilken utställningsperiod är lämplig för projektet?
- Tillsätt en grupp som ska producera utställningen.
- Vilken kompetens kommer att behövas för att utställningen ska kunna produceras?

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska angreppssätt

En utställning är stark i sin tredimensionella form samt med sin potential att skapa en överblick över spännande och ibland svåra/komplexa frågor. Men en utställning har också potentialen att skapa känslor, både av välbefinnande och oro. Besökarna kan aktiveras, och intresset för ämnet kan utvecklas, genom pedagogiska program, men ett besök kan – på egen hand – också starta diskussioner och få besökare att interagera.

Genomförande av utställningen *Kome obojci kome opanci*

En museiutställning öppnades på Konavale-museet i Kroatien maj 2023. Utställningen visualiserade intryck av projektämnet Transnationell historia. Den var lokalt inriktad men med förutsättningar att vända sig till en bredare publik.

Verktyg för nedladdning

Länk till utställningen: https://www.youtube.com/watch?v=MUxmlnG746k

Vernissage, 4 maj 2023: https://www.youtube.com/watch?v=TyhC7SUaPgw

För verktyg och allt ytterligare material och dokument hänvisas till projektets metodplattform: https://www.transnationalhistory.eu/methods/curating-an-exhibition/

EXKURS: LÄRA UT KOMPLEXA HISTORISKA FAKTA

EU WAREHOUSE

Huvudprinciperna för projektet Transnational History är att kommunicera europeisk historia i ett transnationellt sammanhang, att pröva lämpliga metoder och att utveckla undervisnings- och läromedel som hjälper till att kommunicera multiperspektiva förhållningssätt till historia inom vuxenutbildning, pedagogik och lärarutbildning. I praktiken bör enskilda historiska händelser berättas ur olika nationella/sociala perspektiv. De subjektiva, ofta motsägelsefulla, transnationella erfarenheterna bör kopplas tillbaka till olika historiska sammanhang, men bör på intet sätt standardiseras.

Personliga åsikter och subjektiva upplevelser introduceras i nationella berättelser, som går långt utöver ett nationellt och/eller geografiskt förmedlingssätt. Inte bara historieundervisning i allmänhet, utan specifikt ett multiperspektiv berättande kräver att vuxenpedagoger, pedagoger etc. hanterar ämnets mångskiftande komplexitet.

Som lärare/vuxenpedagog etc. är det viktigt att skapa kopplingar, tillhandahålla tydliga strukturer och basera din undervisning på starka och pålitliga källor. I det här kapitlet kommer vi att ta en titt på urval av olika undervisningsaspekter, som är en del av den komplexa utmaningen att undervisa i historia och presentera några verktyg, idéer och förslag för att bemästra komplexitet och öppna ett mångperspektiv för att förmedla komplexa historiska fakta.

Låt oss titta på "före - medan -efter" undervisning och lärande situationer och dimensioner och på den "personliga" och "institutionella" dimensionen. I allmänhet skulle detta inkludera frågorna om vem jag är som lärare/vuxenpedagog etc., vem som är mina elever, hur man undervisar, vad man ska undervisa och hur man kan vidta åtgärder och uppnå chanser med avseende på institutionell/samhällelig nivå.

Undervisningsstrategier och social identitets-utveckling

Självreflektion, individuella behov och erfarenheter

Varför kan det vara användbart att ha en större förståelse för social identitetsutveckling i inte bara undervisning i komplexa ämnesämnen? Sociala identitetsmodeller kan fungera som verktyg för självreflektion. Det kan hjälpa till att förstå egna och elevers (och kollegors) perspektiv och beteenden och välja undervisningsstrategier som stör maktdynamik, främjar dialog, stödjer reflektion för ökad självkännedom och utveckling, och ge utökade lärandemöjligheter.

Ett nyckelresultat av att avsiktligt utforska sociala identiteter är ökat förtroende för att prata om mångfald, stödja inkludering, arbeta tvärs över skillnader och ta itu med utmaningar eller oväntade problem som kan uppstå.

Det finns flera typer av "social identitetsprofil" – aktiviteter som är användbara för självreflektion och bygga komfort kring att utforska och prata om sociala identiteter (vår egen och andras). Sociala identiteter kan förändras och även om vissa av våra sociala identiteter kan förbli desamma under vår livslängd (t.ex. etnicitet, rasidentitet), kan andra förändras (t.ex. ålder, arbetsliv, klasstatus).

De flesta av modellerna för social identitetsutveckling identifierar en liknande sekvens av utvecklingsmilstolpar:

- acceptera och internalisera den dominerande ideologin och värderingarna som förutsätter den dominerande gruppens överlägsenhet och den underordnade gruppens underlägsenhet;
- att ifrågasätta, förkasta och göra motstånd mot den dominerande ideologin och förtryckande systemen och därmed hur deras sociala grupp karaktäriseras;
- utforska, omdefiniera och utveckla en ny känsla av social identitet som inte är förankrad i normerna och värderingarna om överlägsenhet och underlägsenhet.
- integrera och internalisera den nya identiteten tillsammans med ett engagemang för social rättvisa. (Adams, 2016, s.36)

Stadierna eller nivåerna kan läsas och användas som en metafor för att hjälpa en person att beskriva var de känner sig vara och för att ge en ram för reflektion och ökad förståelse. Dessa är inte fasta eller slutgiltiga kategorier.

Medan vissa av våra sociala identiteter förblir fasta, kan andra förändras under vår livslängd, som etnicitet, ursprungsort eller modersmål. Andra kan förändras, antingen för att vi förändras eller på grund av en förändring i kulturen. Våra sociala identiteter är socialt konstruerade och tilldelas relativt värde av samhället, och dessa system fungerar olika mellan kulturer. Ålder, kön, religion, sexuell läggning, kompetensstatus, socioekonomisk status, nationalitet/medborgarskapsstatus och kroppsstorlek är alla identitetskategorier där en individ kommer eller kan uppleva en betydande förändring.

Intersektionalitet och multiidentitetsperspektiv

Intersektionalitet är ett ramverk för att tydliggöra en person, en grupp människor eller ett socialt problem som påverkas av diskriminering och nackdelar. Den tar hänsyn till människors överlappande identiteter och erfarenheter för att förstå komplexiteten i fördomar de möter.

Intersektionalitets-teorin hjälper oss att förstå hur medlemskap i flera missgynnade identitetsgrupper resulterar i sammansatta utmaningar. Teori växte fram genom att studera hur juridiska processer tillämpades på ett sådant sätt att endast enstaka identitetsbaserade frågor kunde tas upp på en gång - och därigenom fördunkla fakta eller effekter av

en given situation på en individ som kan påverkas baserat på två eller flera sociala identiteter (teori utvecklad av. Kimberlé Crenshaw). Teorin anses vara ett användbart sätt för att utforska komplexiteten i identitet och utmaningar för att etablera systemisk rättvisa.

Begreppet intersektionalitet gör det möjligt för oss att minnas multiidentitetsperspektivet – både för oss själva och andra – och komplexiteten i maktdynamik, gruppdynamik, individuell upplevelse och samspelet mellan alla dessa i inlärningsmiljön.

Begreppet intersektionalitet omfattar bland annat ras eller/eller etnicitet, kön, religion, sexuell läggning, socioekonomisk status, ålder, fysisk eller mental förmåga eller någon annan social/gruppidentitet som är viktig för dig. Var och en av dessa listade kategorier har en form av förtryck associerad med sig: rasism, sexism, religiöst förtryck/antisemitism, heterosexism, klassism, och ålderism.

Fler frågor som kan utforskas i det sammanhanget:

- Var är du medlem i en förmånsgrupp och var är du medlem i en missgynnad grupp?
- Vilka har dina erfarenheter varit i skärningspunkterna mellan dina olika sociala identiteter?
- Lägger människor mer tid på att tänka på vilka identiteter de upplever diskriminering?
- Vad mer skulle du vilja lära dig om de sociala mönstren relaterade till de grupper du tillhör som du kanske inte har tänkt på tidigare?

En reflektion som kan dyka upp när man funderar på dessa bilder är att notera att identitetsutvecklingen är djupt påverkad av kulturen. Dessutom är sätten på vilka former av förtryck verkar genomgripande och dynamiska, och att överväga att skärningspunkterna är till hjälp för att visa oss identitet är mer komplex än en enda kategori eller två. Det finns ingen enkel sanning att uppnå i til-lämpningen av sociala identitetsutvecklingsmodeller och intersektionalitets-teorin. Men de kan användas som en ram för personlig och professionell utveckling i din egen undervisningserfarenhet..

Metodens potential för transnationella och multiperspektiviska tillvägagångssätt – förslag på bästa praxis

Native knowledge 360

Native knowledge 360 är ett nationellt utbildningsinitiativ vid Smithsonians National Museum of the American Indian (NMAI) för att förändra undervisning och lärande om indianer. Den har många funktioner för bästa praxis som reflekterar över diskussionerna om Transnationell historia-projektet och dess ram är mycket överförbar.

Native Knowledge 360°(NK360°) ger utbildare och studenter djupare och mer omfattande kunskap och perspektiv om ursprungsbefolkningar, vilket ger rikedomen i museets samlingar, stipendier och liveprogrammering, tillsammans med de olika rösterna från infödda experter och ungdomar, direkt in i klassrum över hela landet.

Den första komponenten är en uppsättning av vad som kallas väsentliga förståelser. Den första biten av arbetet är att ersätta några av dessa felaktiga, ofullständiga och stereotypa berättelser. Så ett ramverk av väsentliga förståelser baserade på de 10 teman från National Council for the social studies standards utvecklades.

Dessa begrepp återspeglar en mängd otaliga berättelser om amerikanska indianer som kan fördjupa och utöka din undervisning i historia, geografi, samhällskunskap, ekonomi, vetenskap, teknik och andra ämnesområden. Vi vill ersätta detta, de vanliga berättelserna som vi hittar i läroböcker, med detta, en uppsättning väsentliga förståelser som ger ett mer expansivt, mer inkluderande tänkande och lärande om indianer.

Dessutom samarbetar NK360° med infödda samhällen för att skapa nya onlinelektioner som erbjuder en rikare och mer inkluderande diskurs, som inkluderar rösterna från ursprungsbefolkningen själva. Verklig, materiell och varaktig förändring kommer bara att ske när vi prioriterar och institutionaliserar sanningen istället för rasistiska åsikter och när vi inte bara tolererar utan vi omfamnar vem vi verkligen har varit och vilka vi är. Utbildningssystemen sedan att kommer att följa..

VERKTYG FÖR NEDLADDNING

Social Identity Wheel : https://sites.lsa.umich.edu/inclusive-teaching/social-identity-wheel/

Native knowledge 360

The Historical Thinking project: https://historicalthinking.ca/about-historical-thinking-project

House of European History: https://learning-corner.learning.europa.eu/learning-materials/house-european-history_en

Europe in 12 lessons: https://op.europa.eu/webpub/com/eu-in-12-lessons/en/

The Observatory on History Teaching in Europe: https://www.coe.int/en/web/observatory-history-teaching

LITTERATURLISTA OCH KÄLLOR

Metod: Biografiska intervjuer

Gabriele Rosenthal: Erlebte und erzählte Lebensgeschichte. Gestalt und Struktur biografischer Selbstbeschreibungen. Campus, Frankfurt a. M./New York 1995.

Gisela Jakob: Das narrative Interview in der Biografieforschung. In: Barbara Friebertshäuser, Annedore Prengel (Hrsg.): Handbuch Qualitative Forschungsmethoden in der Erziehungswissenschaft. Juventa, Weinheim/München 1997, S. 445 – 458.

Ivonne Küsters: Narrative Interviews. Grundlagen und Anwendungen. Lehrbuch, Wiesbaden 2006.

Metod: Läroboksanalys – Lista över analyserade skolböcker

Österrike

Scheipl, Josef; Scheucher, Alois; Ebenhoch, Ulrike; Staudinger, Eduard: Zeitbilder, 7. Schülerbuch. Geschichte und Sozialkunde. Politische Bildung. Vom Ende des Ersten Weltkriegs bis in die Gegenwart, Wien, Österreichischer Bundesverlag, 2019

Scheipl, Josef; Scheucher, Alois; Ebenhoch, Ulrike; Staudinger, Eduard: Zeitbilder, 7/8. Schülerbuch. Geschichte und Sozialkunde. Politische Bildung. Vom Ende des Ersten Weltkriegs bis in die Gegenwart, Wien, Österreichischer Bundesverlag, 2019

Pokorny, Hans; Pokorny, Renate, Lemberger, Michael: Netzwerk Geschichte 7. Geschichte und Sozialkunde/Politische Bildung. Lehr- und Arbeitsbuch für die 7. Klasse AHS, für die 3. Klasse BASOP und BAKIP mit Weiterverwendung in der 5. Klasse. Politische Bildung online. Bildungsverlag Lemberger, 2013 (2. Auflage)

Mader, Sabine; Strutz, Andrea; u.a.: querdenken - Geschichte und Politische Bildung 4, approbiert für Mittelschule, Geschichte und Sozialkunde/Politische Bildung, 4. Klasse, AHS-Unterstufe, Geschichte und Sozialkunde/Politische Bildung, 4. Klasse. Österreichischer Bundesverlag, 2019.

Graf, Margot; Halbbartschlager, Franz; Vogel-Waldhütter; Martina: MEHRfach Geschichte. 4. Klasse, Teil 1. Wissen und Verstehen. Veritas, 2020 (5. Auflage)

Belgien

Book title or internet url: Een geschiedenis van België, Authors: Gita Demeckere, Bruno De Wever, Tom De Paepe, m.m.v. Guy Vanthemsche, 2021 (first print 2012), Academia Press

Book title or internet url: La grande histoire de la Belgique, Author: Patrick Wever, 2016 (first print 2013), tempus, editions perrin

Construire l'Histoire – 6e année - Un monde en mutation (de 1919 à nos jours), Authors: Sous la direction de Jean-Louis Jadonelle & Jean Georges, Éditions Érasme

Le portail de l'enseignement en Fédération Wallonie-Bruxelles - http://enseignement.be/index.php?page=0&navi=184

Moroccan Migration in Belgium: More than 50 Years of Settlement, Series: CeMIS Migration and Intercultural Studies, Volume: 1, Authors: Christiane Timmerman, Nadia Fadil, Idesbald Goddeeris, Noel Clycq, Karim Ettourki, 2017

Construire l'Histoire – 6e année - Un monde en mutation (de 1919 à nos jours), Authors: Sous la direction de Jean-Louis Jadonelle & Jean Georges, Éditions Érasme

European School Education Platform, https://school-education.ec.europa.eu/en

https://www.belgiumwwii.be/ - BELGIUMS WWII –platform – found at: Link to the general school education resource on the internet (BE/ French speaking part): Le portail de l'enseignement en Fédération Wallonie-Bruxelles - http://enseignement.be/index.php?page=0&navi=184, Authors: various (for the platform in general); https://www.cegesoma.be/ for the WWII-website, 2017ff., CegeSoma

Citoyen du monde – L'Histoire du nos migrants – Dossier pedagogique, https://www.myria.be/files/Citoyens_du_Monde-DOSSIER.pdf, 2017, Myria

Profiel en traject van de werkzoekenden in het Brussels Hoofdstedelijk gewest monitoring volgens origine, Juni 2019, https://press.actiris.be/translation-lorigine-etrangere--un-frein-a-lemploi-a-bruxelles#, Authors: view.brussels, Brussels observatorium voor werk en opleiding: 2019

Kroatien

POVIJEST 8 - udžbenik za 8. razred osnovne škole, Stjepan Bekavac, Mario Jareb; Nakladnik: ALFA

VREMEPLOV 8 - udžbenik povijesti za osmi razred osnovne škole, Vesna Đurić; Nakladnik: PROFIL

POVIJEST 8 - udžbenik povijesti za osmi razred osnovne škole, Snježana Koren; Nakladnik: PROFIL

TRAGOM PROŠLOSTI 8 - udžbenik povijesti s višemedijskim nastavnim materijalima u osmom razredu osnovne škole, Krešimir Erdelja, Igor Stojaković; Nakladnik: Školska knjiga

Tyskland

Buchners Kolleg Geschichte 11, Unterrichtswerk für die gymnasiale Oberstufe, Neue Ausgabe Baden-Württemberg, Bamberg 2014

Buchners Kolleg Geschichte 12, Unterrichtswerk für die gymnasiale Oberstufe, Neue Ausgabe Baden-Württemberg, Bamberg 2013

Buchners Kompendium Geschichte, Lehr- und Arbeitsbuch für die Oberstufe, Bamberg 2012

Geschichte und Geschehen, Jahrgangsstufe 1 und 2, Berufliche Gymnasien, Stuttgart 2017

Zeit für Geschichte 12, Oberstufe für Baden-Württemberg, Stuttgart 2010

Lehrplan für Geschichte für das berufliche Gymnasium, Amtsblatt des Ministeriums für Kultus, Jugend und Sport Baden-Württemberg, 30. Juni 2016

Polen

Ślady czasu, Pozycja w serii, 1-4, Historia 1. Ślady czasu. Podręcznik dla klasy 1 liceum i technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony, Łukasz Kępski, Jakub Kufel, Przemysław Ruchlewski, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe sp. z o.o. sp. K

Historia. Zakres rozszerzony (OPERON), Pozycja w serii, 3/8, Historia 2. Zakres rozszerzony. Część 1. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych, Mirosław Ustrzycki, Janusz Ustrzycki, Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.

Poznać przeszłość, Pozycja w serii, ¾, Poznać przeszłość 3. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy, Jarosław Kłaczkow, Anna Łaszkiewicz, Stanisław Roszak, Nowa Era Spółka z o.o.

Zrozumieć przeszłość. Zakres rozszerzony, Pozycja w serii, 4/4, Zrozumieć przeszłość 4. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony, Robert Śniegocki, Agnieszka Zielińska, Nowa Era Spółka z o.o.

Romänien

Textbook comparison elaborated by the Austrian team.

Istorie. Manual pentru clasa a XI-a, Sorin Oane, Catalin Strat, 2012, Humanitas Educational

Istorie. Manual pentru clasa a XI-a, Alexandru Barnea, Vasile Manea, Eugen Palade, Florin Petrescu, Bogdan Teodorescu, 2014, Corint Educational

Istorie. Manual pentru clasa a XI-a, Authors: Magda Stan. Cristian Vornicu, 2006, Editura Niculescu ABC

Sverieg

Norrköpings historia 1900-talet, red Hans Nilsson, 2000, Centrum för lokalhistoria, (20th century history of Norrköping)

SOS Historia 7-9, Elisabeth Ivansson, Mattias Tordai, 2019, Liber, (Worldhistory for gymnasium and adult education)

Perspektiv på historien, 2017, Gleerups, (Worldhistory for gymnasium and adult education)

Möt historien, 2017, Gleerups, How history effects today´s life, for gymnasium and adult education

Brytningstider, red Kristina Hultman, 1998, Atlas förlag, (Research about the Industrial lanscape, old textile area, in Norrköping)

Kulturarv i rörelse, Annika Alzén, 2011, Symposium, (About historical research in an informal non academic context)

Metod: Teaterutbildning

Boal, A. (2013). Übungen und Spiele für Schauspieler und Nicht-Schauspieler. Berlin: Suhrkamp.

Hippe, L. (2019). Und was kommt jetzt? Szenisches Schreiben in der theaterpädagogischen Praxis. Weinheim: Deutscher Theaterverlag.

Johnstone, K. (2022). Improvisation und Theater. Die Kunst, spontan und kreativ zu agieren (6. Ausg.). Berlin: Alexander.

Pfeiffer, M. (2008). Theater des Handelns. Strategien der Performance- Art als in der Theaterarbeit mit Jugendlichen. Weinheim: Deutscher Theaterverlag.

Plath, M. (2009). Biografisches Theater in der Schule. Mit Jugendlichen inszenieren: Darstellendes Spiel in der Sekundarstufe. Weinheim und Basel: Beltz.

Spolin, V. (2003). Improvisationstechniken für Pädagogik, Therapie und Theater. Paderborn: Junfermann.

Metod: att visualisera transnationell historia i utställningar

Anić, Vladimir. 2003. Veliki rječnik hrvatskoga jezika. Novi liber. Zagreb.

Balarin, Nike. 1898. Konavli: Ženidba (na Grudi). Zbornik za narodni život i običaje. JAZU. Zagreb.

Batina, Klementina. 2018. Aspekti ženskog autorstva u ranoj hrvatskoj etnologiji i folkloristici. Zbornik za narodni život i običaje. HAZU. Zagreb.

Belaj, Vitomir. 1998. Hod kroz godinu: mitska pozadina hrvatskih narodnih običaja i vjerovanja. Golden marketing. Zagreb.

Benc Bošković, Katica. 1971. Starinsko žensko ruho u Konavlima. HAZU. Zagreb.

Benc Bošković, Katica. 2006. Baltazar Baldo Bogišić. Sistematičar u prikupljanju etnografske građe. Etnološka istraživanja, 11. Zagreb.

Bogdan Bijelić, Paulina. 1901. Konavoski ženski rad i običaji. Nada, 21. Sarajevo.

Bogdan Bijelić, Paulina. 1917. Ženidba (Cavtat u Dalmaciji). Zbornik za narodni život i običaje. JAZU. Zagreb.

Bogdan Bijelić, Paulina. 1918. Koledar. Zbornik za narodni život i običaje. JAZU. Zagreb.

Bogdan Bijelić, Paulina. 1928. Grabež djevojaka (Konavli u Dalmaciji). Zbornik za narodni život i običaje. JAZU. Zagreb.

Bogdan Bijelić, Paulina. 1929. Ženidba (Konavli u Dalmaciji). Zbornik za narodni život i običaje. JAZU. Zagreb.

Bogišić, Baltazar. 1867. Pravni običaji u Slovena. Štamparija Dragutina Albrechta. Zagreb.

Bogišić, Baltazar. 1874. Zbornik sadašnjih pravnih običaja u Južnih Slovena, knjiga prva. JAZU. Zagreb.

Bogišić, Mato. 1979. Konavoski narodni običaji i njihovo propadanje. Antena, 2. Zagreb.

Bošković Stulli, Maja. 1954. Narodne pjesme, običaji, priče i drugo iz Konavala. Digitalni repozitorij Instituta za etnologiju i folkloristiku.

Bošković Stulli, Maja. 1961. Folklorna građa iz Konavala 2. Digitalni repozitorij Instituta za etnologiju i folkloristiku.

Bošković Stulli, Maja. 1982. Konavosko usmeno pjesništvo. Konavoski zbornik 1. HAZU.

Bošković Stulli, Maja. 1984. Usmeno pjesništvo u obzorju književnosti. Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb.

Delorko, Olinko. 1998. Narodne pjesme iz Konavala, konavoska folklorna i usmena baština. Časopis Dubrovnik, 1.

Demović, Miho. 1999. Glazbeni folklor Konavala. Konavle u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti 2. Zavod za povijesne znanosti HAZU Dubrovnik. Dubrovnik.

Ivancich Dunin, Elsie. 2013. Prošlost u sadašnjosti: Svadbe u Dubrovačkom primorju. Matica hrvatska – ogranak Dubrovnik. Dubrovnik.

Ivančan, Ivan. 1985. Narodni plesni običaji Južne Dalmacije. Narodna plesna kultura u Hrvata. Kulturno prosvjetni sabor Hrvatske. Zagreb.

Jacobson, Roman Osipovič; Bogatirjov, Pjotr Grigorjevič. 2010. Folklor kao naročit oblik stvaralaštva. Folkloristička čitanka. AGM, Institut za etnologiju i folkoristiku. Zagreb.

Janeković Römer, Zdenka. 2007. Filip de Diversis. Sabrana djela. Dom i svijet. Zagreb.

Kapetanić, Niko. 2008. Konavle na starim razglednicama 1898. - 1944. Općina Konavle. Cavtat.

Kapetanić, Niko. 2015. Od Carigrada do El Dorada Iseljavanje iz Konavala 1815. – 1941. Vlastita naklada. Dubrovnik.

Kapetanić, Niko; Vekarić, Nenad. 1999. Stanovništvo Konavala 1. Zavod za povijesne znanosti HAZU. Dubrovnik.

Kapetanić, Niko; Vekarić, Nenad. 2002. Konavoski rodovi 2. Zavod za povijesne znanosti HAZU Dubrovnik. Zagreb – Dubrovnik.

Kapetanić, Niko; Vekarić, Nenad. 2003. Konavoski rodovi 3. Zavod za povijesne znanosti HAZU Dubrovnik. Zagreb – Dubrovnik.

Katičić, Radoslav. 2010. Zeleni lug. Tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine. Ibis grafika. Zagreb – Mošćenička Draga.

Ljubimir, Nike. 1999. Nedijeljena kuća u Konavlima. Konavle u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti 2. Zavod za povijesne znanosti HAZU Dubrovnik. Dubrovnik.

Skok, Petar. 1971. Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskog jezika. JAZU. Zagreb.

Vitez, Zorica. 2003. Hrvatski svadbeni običaji. Golden marketing i Tehnička knjiga. Zagreb.

Vodopić, Mato. 1893., pretisak 2009. Marija Konavoka. Fortuna. Zagreb.

Vukmanović, Jovan. 1980. Konavli: antropogeografska i etnografska ispitivanja. SANU. Beograd

Exkurs: Undervisning av komplexa historiska fakta

Adams, M. (2016). Pedagogical foundations for social justice education. In M. Adams, L.A. Bell (Eds.). Teaching for diversity and social justice (3rd ed.) New York, NY: Routledge, Taylor & Francis.

Bennett, Milton J. (1993). Towards a developmental model of intercultural sensitivity. In R.

Bennett, M.J. (1986). Towards ethnorelativism: A developmental model of intercultural sensitivity. In R.M. Paige (Ed.), Cross-cultural orientation: New conceptualizations and applications (pp. 27–70). New York: University Press of America.

Crenshaw, K. [Brown University] (2015, July 2). Race, Gender, Inequality, and Intersectionality)[Video File]. Retrieved on September 18, 2019.

Crenshaw, K. (1991). Mapping the margins: Intersectionality, identity politics, and violence against women of color. Stanford Law Review, 43(6) 1241-1299.

Hardiman, R., and B.W. Jackson (1997). Jackson and Hardiman Model of Social Identity Development. Appendix 2A in Conceptual foundations for social justice courses, in M. Adams, L.A. Bell, P. Griffin (Eds.), Teaching for diversity and social justice: A sourcebook (New York: Routledge), pp. 23-29.

Harro, B. (2016). The cycle of socialization. In M. Adams and L.A. Bell (Eds.). Teaching for Diversity and Social Justice, (3rd ed.) (pp 107). New York, NY: Routledge.

Johnson, A. (2016). The social construction of difference. In M. Adams, W.J. Blumenfeld, H.W. Hackman, L.E. Hopkins, B. Love, M.L. Peters, X. Zúñiga (Eds.), Readings for Diversity and Social Justice (4th ed.) (pages 16-21). New York, NY: Routledge.